

Lyhyet kurssikuvaukset ops2016

Opinto-ohjaus

Pakolliset 1-2, soveltavat 3-

OP01 Minä opiskelijana

OP02 Jatko-opinnot ja työelämä

OP03 Tutor-kurssi

Tutor-toiminta koostuu opiskelijatutor-koulutuksesta ja tutor-toiminnasta koulussa. Ensimmäisen vuoden opiskelijoista koulutetaan keväällä uudet tutorit, jotka ohjaavat toisena lukuvuonna uusia opiskelijoita. Kurssin laajuus on 1-2 kurssia.

Tutor-koulutuksessa tehdään yhteistyötä Lukiokoulutus Tavastian ja seutukunnan lukioiden kanssa. Opiskelijat kutsutaan kurssille tai valitaan hakemuksen mukaan. Voidaan toteuttaa myös erillisenä kurssina, jossa hyödynnetään pienryhmätyöskentelyä ja mentorointia.

OP04 Lue-kurssi

Erityisopettaja kutsuu kurssille.

Kurssin tavoitteena on tehostaa luku- ja kirjoitustaitoja, tukea opiskelijaa oman opiskelutyylin löytämisessä ja opiskelutaitojen kehittämisessä sekä vahvistaa myönteistä minäkuvaa opiskelijana. Tavoitteena on myös kehittää opiskelurutiinia. Kurssilla harjoitellaan erilaisia opiskelutekniikoita ja pyritään soveltamaan niitä lukiokurssien suorittamisessa sekä tutustutaan erilaisiin oppimista ja opiskelua helpottaviin toimintatapoihin. Kurssi on tarkoitettu ensisijaisesti opiskelijoille, joilla on lukivaikeuksia tai muita opiskeluvaikeuksia.

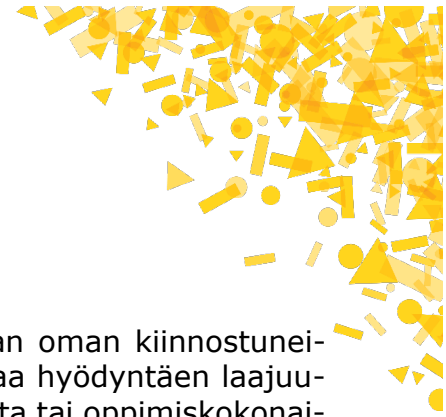
Teemaopinnot

Syventävät 1-3

Teemaopinnot ovat eri tiedonaloja yhdistäviä opintoja. Teemaopintojen keskeisenä tehtävänä on tarjota mahdollisuuksia usean eri oppiaineen tietojen ja taitojen yhdistämiseen ja soveltamiseen. Teemaopintojen tavoitteet ja sisällöt tarkennetaan ja konkretisoidaan opetussuunnitelmassa.

TO01 Monitieteinen ajattelu

Kurssi voidaan toteuttaa vuosittain valitun teeman tarkasteluun pohjautuvana ilmiöoppimisen kurssina, tiimioppimisen jaksona tai jonkin oppiaineen tutkimuskurssiin liittyvänä tutkimusmenetelmällisiä tuloksia ja analysointitapoja hyödyntävänä kurssina. Kurssiin nivoutuvat oppiaineet vaihtelevat. Kurssityöskentelyyn voi sisältyä muun muassa vierailuja, luentoja, vertaiskeskusteluja, yhteisöllistä työskentelyä, luentoja, työpajatyöskentelyä sekä opiskelijan oma oppimisen reflektointi ja dokumentointi. Opiskelijat toteuttavat joko ryhmässä tai yksin kurssiin liittyviä tuotoksia.

T002 Tutkiva työskentely teknologialla

Kurssi kytkeytyy jonkin olemassa olevan projektin tai opiskelijan oman kiinnostuneisuuden pohjalle. Opiskelija toteuttaa tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntäen laajuudeltaan lukiokurssia vastaavan tuotoksen valitsemastaan teemasta tai oppimiskokonaisuudesta siten, että tuotos hyödyntää eri oppiaineiden osaamisalueita ja sisältöjä sekä aihekokonaisuuksia. Oppiminen syventyy tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntävän tuotoksen toteuttamisella. Kurssin suoritusmuoto päätetään opiskelija- ja/tai projekti-kohtaisesti. Mahdollisia teknisiä toteutustapoja ovat esimerkiksi blogi, vlogi, virtuaalitodellisuuden luominen, esittelyvideo, yhteisötaideteos tai etäyhteys mahdollisiin yhteistyökumppaneihin. Opiskelija pitää työskentelystään oppimispäiväkirjaa, johon kirjataan tarkasti, miten projektityö etenee ja mitä on tehty.

T003 Osaaminen arjessa

Kurssi suoritetaan ITSENÄISESTI keräämällä osallistumismerkinnät niin sanottuun aktiivipolkupassiin, johon liittyvä toiminta sovitaan etukäteen. Opiskelijakohtaiset tavoitteet, aikataulu, työmäärä ja lopputuotoksen muoto kirjataan aktiivipolkupassiin. Aktiivipolkupassimerkinnät on tarkoitus kerätä vapaaehtoistoimintaan ja/tai muuhun yleishyödylliseen, ympäröivään yhteisöön ja yhteiskuntaan suuntautuvalla toiminnalla.

Aktiivipolkupassimerkintöjen lisäksi opiskelija reflektoi omaa yhteiskunnallista vaikutavuuttaan tai oppimistaan etukäteen sovitulla tavalla esittelemällä sitä kouluyhteisölle (blogi, vlogi, päivänavaus, lyhyt esittelytilaisuus tms.)

Kurssi voidaan toteuttaa myös koulun hyväntekeväisyysprojektina.

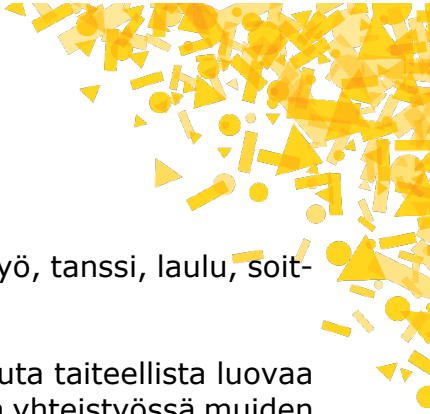
Taiteiden väliset kurssit

Soveltavat 1-3

Taiteiden väliset kurssit ovat eri taiteenaloja yhdistäviä opintoja. Kurssien tehtävänä on laajentaa ja eheyttää musiikin, kuvataiteen ja opetussuunnitelmassa päätettävien mahdollisten muiden taideaineiden opetusta. Taiteiden väliset kurssit tarjoavat mahdollisuuksia laaja-alaisille ja teemallisille kokonaisuuksille perustuvalla taideoppimiselle. Opinnot vahvistavat kulttuurisen tiedon ymmärtämistä ja arvottamista omassa elämässä. Kursseilla tuotetaan ja tulkitaan kulttuuria eri taiteenaloille ominaisilla tutkimisen tavoilla. Opintojen tehtävänä on vahvistaa opiskelijoiden toimijuutta ja osallisuutta omassa elinympäristössä, yhteiskunnassa ja globaalissa maailmassa. Taiteiden väliset opinnot luovat mahdollisuuksia lukion toimintakulttuurin kehittämiseksi sekä yhteistyölle lukion ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

TA01 Monitaiteellinen musiikkiprojekti

Opiskelija osallistuu oman kiinnostuksensa mukaan monitaiteellisen musiikkiprojektin suunnitteluun ja toteutukseen. Osakokonaisuuksia voivat olla mm. käsikirjoittaminen, dramatisointi, musiikin sovittaminen, sävellys- ja/tai sanoitustyö, näyttelijäntyö,

ohjaajantyö, skenografinen työ (lavastus, puvustus), koreografiatyö, tanssi, laulu, soit-
taminen tms.

Kurssi tarjoaa opiskelijalle tilaisuuksia kehittää musiikillista ja muuta taiteellista luovaa ajatteluaan ja ilmaisutaitojaan taiteidenvälisessä työskentelyssä ja yhteistyössä muiden kanssa. Kokonaisuuden suunnittelussa ja toteutuksessa opiskelija soveltaa ja yhdistää aiemmin hankkimaansa kulttuurista, musiikillista ja muuta taiteellista osaamista. Oppimisprosessin aikana opiskelija arvioi työskentelyään ja oppii toimimaan kokonaisuuden kannalta mielekkäällä tavalla. Kokonaisuuden toteutuksessa voi käyttää myös kehittyvän teknologian tarjoamia taiteellisen ilmaisun keinoja.

Kurssin ryhmätyöluonteen vuoksi kurssin tenttiminen ei ole mahdollista.

TA02 Nykytaiteen keinoin

Kurssilla tarkastellaan ajankohtaisia ilmiöitä omakohtaisista näkökulmista, hyödyntäen nykytaiteelle tyypillisesti taiteiden välisiä rajoja rikkovia menetelmiä ja keinoja. Kurssin toteuttaminen voi linkittyä johonkin toiseen kurssiin tai hankkeeseen myös itsenäisesti suoritettavana kurssina tai se on mahdollisesti osa jotain ympäröivään yhteisöön suuntautuvaa projektia.

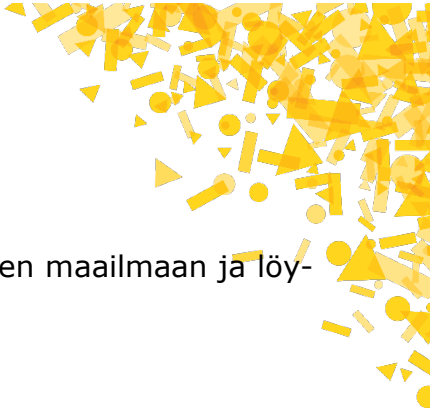
Menetelmien valinnat pohjautuvat opiskelijoiden valintoihin, mutta erityinen painotus on poikkitaiteellisuudessa, moniaistillisuudessa ja kokeilevuudessa. Sen tapaiseen työskentelyyn perehdytään mahdollisuuksien mukaan taiteilijatapaamisten, näyttelykäyntien sekä virtuaalisten taideteosten tutkimisen avulla sekä erilaisten kokeilujen kautta. Menetelmissä painottuu prosessin merkitys sekä jollain tapaa jaettu kokemus tuotuksen esittelyssä (yhteisöllisyys, virtuaalinen jakaminen tms.). Suorittaminen sovitaan tapauskohtaisesti erikseen mahdollisesti muun muassa johonkin projektiin sitoen, omakohtaisena kokeellisena yhteisötaideteosprosessina.

TA03 Taidetta kaikilla aisteilla

Kurssilla valitaan yhteinen teema, teemoja tai ilmiö, jota tarkastellaan, tai tapahtuma, esitys tai näyttely, joka järjestetään. Huomio on erityisesti monien eri taiteen alojen hyödyntämisessä niin teeman tai ilmiön tutkimisessa kuin mahdollisten tuotosten esittelyssä. Teeman valinnassa huomioidaan ajankohtaisuus, yhteiskunnalliset ilmiöt tai tapahtumat sekä opiskelijoiden kiinnostuksen kohteet. Kurssin toteuttamiseen liittyvät yksityiskohdat voivat vaihdella vuosittain esimerkiksi johonkin meneillään olevaan ilmiö- tai kansainvälisyysprojektiin tai muuhun hankkeeseen liittyen.

Menetelminä hyödynnetään poikkitaiteellisuutta ja moniaistillisuutta: äänen, tilan ja visuaalisuuden huomioimista sekä monien aistien, kuten kuulon, näköaistin, kosketus- tai tuntoaistin, käyttöä. Nämä tulevat esille työskentelyprosessissa ja mahdollisesti myös tuotuksen katsojien tai kokijoiden elämyksenä. Menetelminä voivat olla oman tekemisen lisäksi näyttelyt tai esityksissä vierailut.

Millainen merkitys taiteella on omassa elämässäsi? Mitä taide voi sinulle antaa? Miten taide näkyy ja vaikuttaa ympärillämme? Herätellään aistimme eri taiteenaloille. Tutkitaan, kokeillaan, koetaan, kuunnellaan, katsellaan, liikutaan, kuvataan, kirjoitetaan... Tutustutaan esim. elokuvaan, kuvataiteeseen, kirjallisuuteen, valokuvaukseen, musiikkiin, tanssiin asiantuntijavieraiden ja vierailukäyntien kautta. Tällä kurssilla et tarvitse

erityistaitoja. Avoin, utelias mieli on paras työkalu aistien ja taiteen maailmaan ja löytämään uutta itsestäsi ja ympäröivästä maailmasta.

Lukiodiplomit

Soveltavat 1-8

LD02 Kuvataiteen lukiodiplomi

Kuvataiteen lukiodiplomi on taiteellisen ilmaisun näyttö, joka toteutetaan valvotusti, mutta itsenäisesti valtakunnallisista tehtävänannoista. Siihen kuuluu teos tai teoskokonaisuus ja portfolio. Pääsääntöisesti se toteutetaan abiturienttivuoden syksyllä, mutta tästä voidaan sovitusti poiketa. Arvioinnissa on mukana kuvataideopettajan lisäksi ulkopuolinen arvioija. Suoritettuja pohjakursseja tulee olla neljä.

Opiskelija valitsee itse menetelmät ja tekniikat tehtävänantojen asettamissa rajoissa.

Diplomin suorittaminen on valvottua ja koulun ulkopuolista työskentelyä edellyttävistä poikkeustilanteista sovitaan opettajan kanssa erikseen. Sellaisia tilanteita ovat muun muassa valo- tai videokuvaaminen muualla kuin kouluympäristössä, vaativien materiaalien käyttö, joka edellyttää muuta kuin kouluympäristöä tai muu perusteltu syy työskennellä koulun ulkopuolella.

Mikäli opiskelija on toteuttanut jonkin tehtävänannon lukiokurssia vastaavalla laajuudella, muttei ole saanut lukiodiplomia edellyttävästi esimerkiksi portfolioa tai pohjakursseja valmiiksi, voi hän saada kurssista suoritusmerkinnän, vaikkei diplomi tulisiakaan suoritetuksi.

Kuvataiteen lukiodiplomin suorittaminen edellyttää neljän pohjakurssin suorittamista, joiden tulee olla hyväksytysti suoritettuja diplomikurssin loppuun mennessä. Yhdeksi pohjakurssiksi voidaan tietyissä tilanteissa hyväksi lukea lukion ulkopuolisia kuvataiteen opintoja, mutta siitä tulee sopia opettajan kanssa.

Pohjakurssiksi voidaan sovitusti lukea myös esimerkiksi soveltuva monialainen teemaopintokurssi (TO) tai taiteidenvälinen kurssi (TA).

LD04 Liikunnan lukiodiplomi

Valtakunnallisten ohjeiden mukaan liikunnan lukiodiplomilla oppilas osoittaa liikunnallisen kyvykkyytensä. Diplomin saamisen edellytyksenä on vähintään viiden liikunnan kurssin suorittaminen. Liikunnan lukiodiplomi muodostuu liikuntakykyisyyttä, erityisosaamista, liikuntatietoja ja yhteistyötaitoja mittaavista tehtävistä, jotka tehdään harrastetusti koko lukio-opiskelun aikana.

Lisäksi portfolio, jonka pohjalta arvioidaan muut harrastetut lajit, menestyminen kilpaurheilussa sekä ansioituminen koulun liikuntatoiminnassa. Opiskelija arvioi Portfoliossaan liikuntaan liittyviä oppimisprosessejaan ja omaa yhteistyökykyä.

Oppilas aloittaa portfolion tekemisen ensimmäisestä vuodesta alkaen ja kolmen vuoden aikana hän suorittaa kaikki sisältöön kuuluvat tehtävät.

Liikunnan lukiodiplomi edellyttää vähintään neljän liikunnan kurssin suorittamista.

LD05 Mediadiplomi

Lukiodiplomityön opiskelija tekee itsenäisesti valitsemaltaan median alalta. Diplomi-työssään hän osoittaa valitsemansa median tekniikan ja ilmaisun sekä työskentelyprosessin kokonaisuuden hallintaa. Opiskelija voi työskennellä yksin tai ryhmässä. Opettaja valvoo työskentelyprosessin etenemistä.

Lukiodiplomikurssin aikana tehdään lukiodiplomityö, johon kuuluu työsuunnitelma ja mediaelämäkerta, sekä kirjoitetaan esse, joka sisältää itsearviointia. Lukiodiplomityö ja muu edellä mainittu materiaali kootaan arviointia varten portfolioiksi.

Aluksi opiskelija laatii työsuunnitelman, jonka opettaja hyväksyy. Työsuunnitelmassa rajataan selkeästi diplomityön laajuus ja ajankäyttö käytettävän ilmaisuvälineen mukaan. Opiskelija toimii kurssin aikana itsenäisesti opettajan valvonnassa ja suorittaa tehtävät laatimassaan aikataulussa. Koko kurssin ajan opiskelija pitää oppimispäiväkirjaa. Lopuksi opiskelija kirjoittaa esseen valtakunnallisten ohjeitten mukaan. Työ tehdään valmiiksi lukiodiplomikurssin aikana.

Median lukiodiplomin pohjana on opiskelijan lukioaikana suorittamat vähintään neljä (4) mediaan liittyvää syventävää tai soveltavaa kurssia, joiden jälkeen voidaan suorittaa lukiodiplomikurssi. Suositeltava suoritusajankohta on toisen vuoden keväällä. Pohjakursseista kaikille pakollinen on Median maailma (ÄI11) (nettikurssi osoitteessa www.edu.fi). Muiksi pohjakursseiksi hyväksytään Osallisena mediassa (KU3), Valokuvan ja elokuvan työpaja (KU5), Maailma tänään (HI8), Sosiaalipsykologia (PS7), Uskonnot ja media (UE6) ja Maailma elokuvina (CUL1).

LD06 Musiikin lukiodiplomi

Musiikin lukiodiplomin perustana on opiskelijan lukioaikainen musiikinopiskelu. Ohjeistus perustuu musiikkidiplomin valtakunnallisiin tavoitteisiin. Edellytyksenä on vähintään (4) neljän musiikin lukiokurssin suorittaminen. Musiikin lukiodiplomin voi suorittaa kahdella tavalla; A) Diplomityö voi olla näytesalkku, johon opiskelija on valinnut näytteitä lukioaikaisista musiikinopinnoistaan ja -toiminnastaan. B) Näytesalkku voi olla myös aineen taidollista ja tiedollista hallintaa osoittava projektityö. Arvioinnin perustana oleva näytesalkku sisältää molemmissa malleissa myös näytetöiden tai näytetyön esittelyn, valintaperusteet ja opiskelijan oman kokonaisarvion työstään.

Pohjakurssiksi voidaan hyväksyä myös jokin taiteiden välisistä kursseista, jos opiskelijan työ ko. kurssilla on painottunut musiikkiin.

LD08 Teatterin lukiodiplomi

Teatterin lukiodiplomikurssin aikana opiskelija suunnittelee ja toteuttaa vuosittain päivittyvien valtakunnallisten ohjeiden mukaan näyttämötaiteellisen esityksen. Esityksen

voi tehdä yksin tai ryhmässä. Opiskelija voi suorittaa diplomin haluamastaan näyttämötaiteen osa-alueesta (kuten dramaturgia, scenografia, ohjaajantyö, näyttelijäntyö).

Opiskelija osoittaa näyttämötaiteellista osaamistaan ja harrastuneisuuttaan valmistamalla yksin tai ryhmässä näyttämötaiteellisen esityksen. Kurssin keskeiset sisällöt perustuvat teatterin lukiodiplomin erilaisiin toteutustapoihin ja osa-alueisiin. Teatterin lukiodiplomi muodostuu viidestä osasta, jotka ovat työsuunnitelma, työpäiväkirja, esitys, palautekeskustelu arviointiraadin kanssa sekä kirjallinen reflektio.

Teatterin lukiodiplomia edeltää kolme ilmaisutaidon pohjakurssia. Jokin kurseista voi olla jokin taiteiden välisistä kursseista, jos opiskelijan työ ko. kurssilla on painottunut näyttämötaiteellisiin osioihin.